СОБРАНИЕ

European Parliament

Jean Monnet dialogue

Konkluza nga takimi i parë i Dialogut 'Zhan Mone' me Kuvendin, Ohër
18 maj 2018

Ne lidershipi, koordinatorët dhe përfaqësuesit e partive parlamentare në Kuvend u takuam në kuadër të Dialogut 'Zhan Mone' për paqë dhe demokraci, në Ohër prej 17 deri 19 maj 2018. Jemi të vendosur dhe të përkushtuar ta promovojmë dhe ta udhëheqim proçesin euro-integrues. Për këtë qëllim, u pajtuam t'i realizojmë reformat e nevojshme, përfshirë edhe reformat institucionale të Kuvendit, për të siguruar që Kuvendi të mund të jep rezultate në mënyrë efikase në këtë rrugë dhe kështu t'i realizojë pritjet e të gjithë qytetarëve. Kultivimi i frymës së dialogut dhe kompromisit mes partive tona dhe përforcimi i kapaciteteve legjislative dhe mbikqyrëse të kuvendit janë shumë të rëndësishme për anëtarësimin e vendit në BE. Realisht, jemi të bindur se dialogu ynë ofron mundësi reale për ta vënë Kuvendin jo vetëm në qendër të ndërtimit të koncenzusit për ligjet për ta përkrahur Axhendën Reformuese të BE-së por gjithashtu edhe për ta udhëhequr Axhendën Reformuese duke përdorur të gjithë legjitimitetin e tij të rëndësishëm demokratik, shqyrtues dhe kompetencat legjislative. Për ta ruajtur momentumin për reforma të tilla kyçe, u pajtuam të formojmë një mekanizëm implementues, i cili do të siguronte që koncenzusi i arritur politik të ndiqet nga organet e duhur të Kuvendit.

Gjatë takimit të parë, në kuadër të Dialogut Zhan Mone, arritëm koncenzus për katër (4) fusha kyçe nga puna e Kuvendit sic vijon,

1. **Përpilimi i Kodit të Etikës:**

- Arritëm koncenzus për propozimet e diskutuara dhe u pajtuam që Kodi i Etikës duhet të përgatitet për aprovim nga ana e *Kuvendit* sa më shpejt që është e mundur. (teksti i dakorduar ne bashkengjitje).

2. **Rregullorja e Kuvendit:**

- **U pajtuam** per rendesine e shqyrtimit te Rregullores se punesme qellim qe ta perforcojme rolin e Kuvendit ne udheheqjen e procesit euro-integrues dhe ne dhenien e rezultateve per qytetaret e Maqedonise. Prandaj, u pajtuam qe nje Grup Pune per Reforma (e elaboruar me poshte) ta shqyrtoje Rregulloren (perfshire konsolidimin e propozimeve te ndryshme ekzistuese) si dhe propozim te amandamenteve dhe afateve kohohe per aprovim, perfshire inter alia edhe per ceshtjet ne vijim:
- **Rregulat per seancen konstitutive**

- **Perforcim i llogaridhenies se qeverise permes reformimit te rregullave per pyetje te deputeteve**
- Shkurtim i procedurave per interpelance
- Kapitull i ri per debatet mbikqyrese
- Revizion i porcedurave per aprovim dhe plotesim te buxhetit shteteror
- Kapitull i ri per kalendarin e kuvendit
- Rregullat per caktimin e rendit te dites ne konsultim me Kryetarin e Kuvendit dhe zevendesit e tij
- Percaktim i metodes per formimin, funksionimine grupeve parlamentare
- Formim zyrtar i organeve nderpartiake
- Sqarim i rregullave per zgjedhje te Sekretarit gjeneral dhe zevendesit e tij
- Definim i procedurave per ligjet me flamur europian
- Revizion i kapitullit per procedura te shkurtuara per aprovim
- Afate per aprovimin e ligjeve ne komisionne dhe seanca plenare
- Ceshtje te imunitetit
- Procedura per thyerje te rregullave
- Kufizim te numrit te zevendes kryetare te parlamentit
- Revizion i rregullave per ligjet ne lexim te trete
- Perpilim i nje ligji te ri per deputete
- Pavaresia buxhetore
- Sigurim i pavarur i Kuvendit
- Pavaresi e administrates se Kuvendit

Grupi Punues per Reforma dhe punen e Kuvendit do ta mbaroje shqyrtimin e ketyre propozimeve dhe te pergatise brenda 4 javeve propozim te konsoliduar per implementimin e ketyre ceshtjeve.

3. Mekanizmi implementues

- Për të siguruar kontinuitet të lehtë nëmes koncenzusit të arritur politik në kuadër të formatit të Dialogut Zhan Mone dhe implementimit në kuadër të Kuvendit, ne u pajtuam të formojmë mekanizëm vazhdues në formë të një **Grupi Punues për Reforma dhe punen e Kuvendit**. U pajtuam që, me qëllim që Grupi Punues të jetë efektiv duhet të jetë i përbërë prej dy përfaqësuesve (nga një prej) secilës parti politike, pjesëmarrëse në dialog dhe të ndihmohet nga personeli i Kuvendit. Nën kompetenca të Kuvendit, Grupi Punues do të përgatiste implementimin e konkluzave të dakorduara ose të përgatitë tema për diskutim gjatë takimeve të ardhshme të Dialogut Zhan Mone.

- Përveç kësaj, ne gjithashtu e kemi përshëndetur sugjerimin për përforcim të bashkëpunimit në nivel administrativ mes Kuvendit dhe Parlamentit Europian.

Bashkëpunimi i tillë do të fokusohej në një reflektim strategjik për vlerën a shtuar që do ta kishte përkrahja për administratën e Kuvendit përfshirë këtu edhe këmbimin e praktikave më të mira dhe expertizës teknike.

Në fund, ne u pajtuam ta thellojmë dialogun për implementimin e axhendës reformuese të BE-së dhe axhendës së reformave institucionale dhe për tema më të gjera që janë të interesit të përbashkët për lidershipin, koordinatorët dhe përfaqësuesit e partive parlamentare në Kuvend. Ne jemi të përkushtuar të sigurojmë që koncenzusi të ruhet në këto sfera kyçe përfshirë takime të rregullta në formatin e Dialogut Zhan Mone me Parlamentin Europian.

Nënshkruar nga:

Ekselenca e tij, Z.Talat Xhaferi, Kryetar i Kuvendit

Z-nja Frosina TASHEVSKA-REMENSKI, zëvendës-kryetare e Kuvendit

Z.Goran MISOVSKI, zëvendës-kryetar i Kuvendit

Z.Dragan DONEV, Deputet, VMRO-DPMNE

Z.Tomislav TUNTEV, Deputet, SDSM

Z.Ejup ALIMI, Deputet, BDI

Z.Afrim GASHI, Deputet, BESA

Z.Surija RASHIDI, Deputet, Aleanca për Shqiptarët

Z-nja Meral UZEIRI-FERATI, Deputete, PDSH

Conclusions from the first Jean Monnet Dialogue with the *Sobranie*, Ohrid, 18 May 2018

We the Leadership, coordinators and representatives of the parliamentary parties in the *Sobranie* met in the format of the Jean Monnet Dialogue for peace and democracy, in Ohrid, 17 to 19 May 2018. We are determined and committed to promote and drive the EU integration process. To this end we have agreed to carry out the necessary reforms, including institutional reforms of the *Sobranie*, to ensure that the Assembly can efficiently deliver on this path and thereby meet the expectations of all citizens. Fostering a spirit of dialogue and compromise between our parties and strengthening the legislative and oversight capacities of the Assembly are critical for the country's membership of the EU. Indeed, we are convinced that our dialogue provides a real opportunity to put the *Sobranie* not only in the centre of building-consensus on legislation to support the EU Reform Agenda but also to lead that reform agenda using all its important democratic legitimacy, scrutiny and legislative powers. In order to maintain the momentum on such key reforms we agreed to establish an implementation mechanism that would ensure the political consensus reached was followed-up in the appropriate bodies of the *Sobranie*.

§§§§§§§§§§§§§§§§§

During the first Jean Monnet Dialogue we reached the following consensus on four key areas of the work of the *Sobranie*:

1. Developing a Code of Ethics:

- We reached a consensus on the proposals discussed and agreed that the Code of Ethics should be prepared for adoption in the *Sobranie* as soon as possible (see agreed text annexed).

2. Rules of Procedure:

- We agreed on the importance of reviewing the Rules of Procedure in order to strengthen the role of the Sobranie in leading the EU integration process and in delivering results for the Macedonian people. As such, we agreed that a Working Group on Reforms (elaborated below) would review the Rules of Procedure (including by consolidating the various different existing proposals) and put forward proposals

for amendments and timelines for adoption, including *inter alia* on the following important issues:

- Rules on constitutive session
- Strengthening of accountability of Government through reform of Question Time rules
- Shortening procedures on interpellation
- New chapter on oversight hearings
- Revision of procedure for approval and supplement of state Budget
- New chapter on Parliament Calendar
- Rules on setting up of daily agenda in consultation of speaker and her/his deputies
- Defining the method on establishment, functioning and work of parliamentary party groups
- Formal establishment of caucuses
- Clarifying rules on election of Secretary General and her/his deputies
- Defining procedures on EU flagged laws
- Revision of chapter on shortened procedure of enactment
- Timeline for enactment of laws in committees and plenary
- Issues related to immunity
- Procedures for infringement of rules
- Limiting number of deputy speakers
- Revision of rules for third reading of laws
- Drafting a new law on MPs
- Budgetary independence
- Security independence
- Independence of parliamentary administration

The Working Group on Reforms and Function of the *Sobranie* should complete the review of these proposals and should produce within 4 weeks a consolidated proposal on the implementation of these issues.

3. Implementation mechanism

- In order to ensure the smooth continuity between the political consensus agreed in the Jean Monnet Dialogue format and the implementation inside the *Sobranie*, we agreed to establish a follow-up mechanism in the form of a **Working Group on Reforms and Function of the *Sobranie*.** We agreed that for the Working Group to be effective, it should be composed of both representatives (one each) of the political parties taking part in the dialogue as well as be assisted by staff members of the Assembly. Under the authority of the Sobranie, the Working Group would prepare the implementation of agreed conclusions or prepare topics to be discussed at future Jean Monnet Dialogues.

- In addition, we also welcomed the suggestion to strengthen administrative level cooperation between the *Sobranie* and the European Parliament. Such co-operation would focus on a strategic reflection on the added-value of support to the Assembly's administration including through exchange of best practises and technical expertise.

§§§§§§§§§§§§§§§§§

Finally, we agreed to deepen our dialogue on the implementation of the EU and institutional reform agenda as well as wider topics of mutual interest to the Leadership, Coordinators and representatives of the parliamentary parties in the *Sobranie*. We are committed to ensuring our consensus is maintained in these key areas including by meeting regularly in the Jean Monnet Dialogue format with the European Parliament.

Signed

H.E. Mr Talat XHAFERI, President of the Parliament

Ms Frosina TASHEVSKA-REMENSKI, Vice-President of the Parliament

Mr Goran MISOVSKI, Vice-President of the Parliament

Mr Vesel MEMEDI, Vice-President of the Parliament

Mr Dragan DANEV, MP VMRO-DPMNE

Mr Tomislav TUNTEV, MP, SDSM

Mr Ejup ALIMI, MP, DUI

Mr Afrim GASHI, MP, BESA

Mr Surija RASHIDI, MP, A4A

Ms Meral Uzeiri FERATI, MP, DPA

СОБРАНИЕ

European Parliament

Jean Monnet dialogue

Заклучоци од првиот состанок во рамките на дијалогот 'Жан Моне' со Собранието, Охрид
18 Мај 2018

Ние, раководството, координаторите и претставниците на парламентарните партии во Собранието, се сретнавме во рамките на дијалогот 'Жан Моне' за мир и демократија, во Охрид од 17 до 19 мај 2018 година. Ние сме решени и посветени за промоција и придвижување на ЕУ интегративниот процес. За оваа цел, се согласивме да ги спроведуваме неопходните рефоми, вклучително и институционалните реформи на Собранието, за да осигураме дека Собранието ќе може ефикасно да ги испорача резултатите на овој пат, оттука, исто така да ги исполниме очекувањата на сите граѓани. Негување на духот на дијалог и компромис помеѓу партиите како и зајакнување на легислативните и надзорните капацитети на Собранието се од клучна важност за членството на земјата во ЕУ. Реално сме убедени дека нашиот дијалог нуди вистинска можност да се стави Собранието не само во центарот на градење консензус во врска со законодавството за поддршка на реформската агенда на ЕУ, но и да ја предводи реформската агенда, употребувајќи ја сета своја важна демократска легитимност, проверка и легислативна надлежност. Со цел да се задржи моментумот за такви клучни реформи, се согласивме да воспоставиме механизам за имплементација кој би обезбедил постигнатиот политички консензус да се проследи во соодветните тела на Собранието.

Во текот на првиот состанок во рамките на Дијалогот Жан Моне, следниот консензус беше постигнат околу четири (4) клучни области од работата на *Собранието:*

1. **Изготвување на Етички Кодекс**

   - Постигнавме консензус околу предлозите кои беа дискутирани и се согласивме дека Етичкиот кодекс треба да биде изготвен за усвојување во Собрание што е можно поскоро.(во прилог договорениот текст))

2. **Деловник на Собрание**

   Се согласивме за важноста да се разгледа Деловникот за работа на Собрание со цел да се зајакне улогата на Собранието да го предводи евро-интегративниот процес и да испорача резултати за македонските граѓани. Оттука, се спогласивме Работна Група за реформи (објаснето подолу) да го разгледа Деловникот (вклучително и преку консолидација на различните постоечки предлози) како и поднесување на предлог-амандмани и рокови за усвојување, вклучувајќи интер алиа и за следните прашања.

- Правила за конститутивната седница
- Зајакнување на отчетност на Влада преку измена на правилата за поставување на прашања од страна на пратениците.
- Скратување на процедурите за интерпелација
- Нова глава за надзорни расправи
- Ревизија на процедурата за усвојување и дополнување на државниот буџет
- Нова глава за календарот на настани на Собрание
- Правила за составување на дневната агедна во консултација со Претседателот на Собрание и неговите заменици
- Дефинирање на процедури за закони со ЕУ знаменце
- Ревизија на глава за скратена постапка за усвојување
- Рокови за донесување на закони во комисиите и на пленарните седници
- Прашања поврзани со имунитетот на пратеници
- Постапки за прекршување на правилата
- Ограничување на бројот на заменици-претседатели на собранието
- Ревизија на правилата за трето читање на законите
- Изготвување на нов закон пратеници
- Буџетска независност
- Независно обезбедување на Собрание
- Независна собраниска служба.

- Работната Група за реформи и работа на Собрание треба да го заврши разгледувањето на овие предлози и во рок од 4 недели да изготви консолидиран предлог за имплементација на овие прашања.

3. Механизам за имплементација

- Со цел да се обезбеди континуитет меѓу политичкиот консензус постигнат во рамките на Дијалогот Жан Моне и имплементација во рамките на Собрание, се договоривме да формираме придружен механизам во форма на **Работна Група за реформи и работа на Собрание.** Се согласивме за да може Работната група да биде ефективна, тоа треба да биде составено од двајца претставници (по еден од секоја) од политичките партии учесници во дијалогот како и да добијат помош од страна на персоналот на собранието. Во надлежност на Собрание, Работната група ќе ја подготви имплементацијата на договорените заклучоци или ќе ги подготви темите кои ќе се дискутираат на идните состаноци на Дијалогот Жан Моне.

- Покрај ова, исто така го поздравивме предлогот за зајакнување на соработката на административно ниво меѓу Собрание и Европскиот парламент. Таа соработка ќе се фокусирала на стратешко размислување за додадената вредност која поддршката за собраниската администрација би ја имала вклучително и преку размена на најдобри практики и техничка експертиза.

На крај, се договоривме да го продлабочиме нашиот дијалог за имплементација на реформската агенда на ЕУ како и на институционалната реформска агенда како и за пошироки теми од взаемен интерес за раководството, координаторите и претставниците на парламентарните партии во Собрание. Остануваме посветени да осигураме нашиот консензус да се задржи во овие клучни области вклучително и преку чести состаноци во форматот на дијалогот Жан Моне со Европскиот парламент.

Потпис

Н.Е. Г-дин Талат ЏАФЕРИ, Претседател на Собрание

Г-ѓа Фросина ТАШЕВСКА-РЕМЕНСКИ, Заменик-претседател на Собрание

Г-дин Горан МИСОВСКИ, Заменик-претседател на Собрание

Г-дин Драган ДАНЕВ, пратеник, ВМРО-ДПМНЕ

Г-дин Томислав ТУНТЕВ, пратеник, СДСМ

Г-дин Ејуп АЛИМИ, пратеник, ДУИ

Г-дин Африм Гаши, пратеник, БЕСА

Г-дин Сурија РАШИДИ, пратеник, Алијанса за Албанците

Г-ѓа Мерал УЗЕИРИ-ФЕРАТИ пратеник, ДПА

СОБРАНИЕ

Jean Monnet dialogue European Parliament

Conclusions from the first Jean Monnet Dialogue with the *Sobranie*, Ohrid, 18 May 2018

We the Leadership, coordinators and representatives of the parliamentary parties in the *Sobranie* met in the format of the Jean Monnet Dialogue for peace and democracy, in Ohrid, 17 to 19 May 2018. We are determined and committed to promote and drive the EU integration process. To this end we have agreed to carry out the necessary reforms, including institutional reforms of the *Sobranie*, to ensure that the Assembly can efficiently deliver on this path and thereby meet the expectations of all citizens. Fostering a spirit of dialogue and compromise between our parties and strengthening the legislative and oversight capacities of the Assembly are critical for the country's membership of the EU. Indeed, we are convinced that our dialogue provides a real opportunity to put the *Sobranie* not only in the centre of building-consensus on legislation to support the EU Reform Agenda but also to lead that reform agenda using all its important democratic legitimacy, scrutiny and legislative powers. In order to maintain the momentum on such key reforms we agreed to establish an implementation mechanism that would ensure the political consensus reached was followed-up in the appropriate bodies of the *Sobranie*.

§§§§§§§§§§§§§§§§§

During the first Jean Monnet Dialogue we reached the following consensus on four key areas of the work of the *Sobranie*:

1. Developing a Code of Ethics:

- We reached a consensus on the proposals discussed and agreed that the Code of Ethics should be prepared for adoption in the *Sobranie* as soon as possible (see agreed text annexed).

2. Rules of Procedure:

- We agreed on the importance of reviewing the Rules of Procedure in order to strengthen the role of the Sobranie in leading the EU integration process and in delivering results for the Macedonian people. As such, we agreed that a Working Group on Reforms (elaborated below) would review the Rules of Procedure (including by consolidating the various different existing proposals) and put forward proposals

for amendments and timelines for adoption, including *inter alia* on the following important issues:

- Rules on constitutive session
- Strengthening of accountability of Government through reform of Question Time rules
- Shortening procedures on interpellation
- New chapter on oversight hearings
- Revision of procedure for approval and supplement of state Budget
- New chapter on Parliament Calendar
- Rules on setting up of daily agenda in consultation of speaker and her/his deputies
- Defining the method on establishment, functioning and work of parliamentary party groups
- Formal establishment of caucuses
- Clarifying rules on election of Secretary General and her/his deputies
- Defining procedures on EU flagged laws
- Revision of chapter on shortened procedure of enactment
- Timeline for enactment of laws in committees and plenary
- Issues related to immunity
- Procedures for infringement of rules
- Limiting number of deputy speakers
- Revision of rules for third reading of laws
- Drafting a new law on MPs
- Budgetary independence
- Security independence
- Independence of parliamentary administration

The Working Group on Reforms and Function of the *Sobranie* should complete the review of these proposals and should produce within 4 weeks a consolidated proposal on the implementation of these issues.

3. Implementation mechanism

- In order to ensure the smooth continuity between the political consensus agreed in the Jean Monnet Dialogue format and the implementation inside the *Sobranie*, we agreed to establish a follow-up mechanism in the form of a **Working Group on Reforms and Function of the *Sobranie*.** We agreed that for the Working Group to be effective, it should be composed of both representatives (one each) of the political parties taking part in the dialogue as well as be assisted by staff members of the Assembly. Under the authority of the Sobranie, the Working Group would prepare the implementation of agreed conclusions or prepare topics to be discussed at future Jean Monnet Dialogues.

- In addition, we also welcomed the suggestion to strengthen administrative level cooperation between the *Sobranie* and the European Parliament. Such co-operation would focus on a strategic reflection on the added-value of support to the Assembly's administration including through exchange of best practises and technical expertise.

§§§§§§§§§§§§§§§§§§

Finally, we agreed to deepen our dialogue on the implementation of the EU and institutional reform agenda as well as wider topics of mutual interest to the Leadership, Coordinators and representatives of the parliamentary parties in the *Sobranie*. We are committed to ensuring our consensus is maintained in these key areas including by meeting regularly in the Jean Monnet Dialogue format with the European Parliament.

Signed

H.E. Mr Talat XHAFERI, President of the Parliament

Ms Frosina TASHEVSKA-REMENSKI, Vice-President of the Parliament

Mr Goran MISOVSKI, Vice-President of the Parliament

Mr Vesel MEMEDI, Vice-President of the Parliament

Mr Dragan DANEV, MP VMRO-DPMNE

Mr Tomislav TUNTEV, MP, SDSM

Mr Ejup ALIMI, MP, DUI

Mr Afrim GASHI, MP, BESA

Mr Surija RASHIDI, MP, A4A

Ms Meral Uzeiri FERATI, MP, DPA